

Adatkezelés PhD kurzus

A tantárgy neve:		magyarul:		Kutatási adatkezelés				Kódja:	DERDMDI	
		angolul:		Research Data Management						
2021/22-2										
Felelős oktatási egység:				Debreceni Egyetem, Egyetemi és Nemzeti Könyvtár						
Kötelező előtanulmány neve:								Kódja:		
Típus		Heti óraszámok						Követelmény	Kredit	Oktatás nyelve
		Előadás		Gyakorlat		Labor				
Nappali	X	Heti	1	Heti	1	Heti	0	Gyakorlati jegy	2	magyar
Levelező		Féléves	14	Féléves	14	Féléves	0			
Tantárgyfelelős: Karácsony Gyöngyi				Oktató:		Száldobágyi Ádám, Fazekas-Paragh Judit, Dr. Bán Miklós			beosztása:	
A kurzus célja: A tudományterületnek megfelelő 21. századi kutatói kompetenciakészlet és ismeret-fejlesztés adatmenedzsment területen. A hallgatók megismerik, miért indult meg egy kultúraváltási folyamat a tudományos kommunikációban, ennek eredményeképpen miért vált világszerte fontossá a kutatási adatok megfelelő kezelése. A kutatók legfiatalabb generációjának ismeret- és készségfejlesztése a 21. századi kutatási életciklus, s célzottan az adatkezelés tekintetében. Tartalmaz általános alapismereteket; tudnivalókat az EOSC, kutatási adatkezelési terv, FAIR adatkezelés- és megosztás tekintetében; informatikai alapokat (adatelemzés és adatbázis építés), licencelés, szellemi tulajdon, anonimizálás. A résztvevők tudomást szereznek arról, hogy a hazai és nemzetközi kutatást támogató szervezetek milyen elvárásokat fogalmaznak meg a kutatói társadalom adatkezelési szokásaival szemben. Az elméleti tudásátadás mellett tréning-gyakorlatokkal és praktikus feladatokkal kívánjuk biztosítani az ismeretek elmélyítését és hosszú távú integrálódását a kompetencia-készletbe. Kiemelt célunk, hogy a hallgatók az egyetemen jelenleg fennálló jó gyakorlatokat megismerjék, ezért igyekszünk bevonni olyan szakembereket, akik az érintett területeket közvetlen kutatói gyakorlaton keresztül, hitelesen tudják bemutatni. A kurzus megalapozza azt a tudást, amely az adatgazdász (data steward) kurzusokhoz szükséges, lehetővé teszi ennek a feladatkörnek a megjelenését Magyarországon.										
Tanulás eredmények, kompetenciák: a hallgató alkalmazható tudásra tesz szert kutatási adatkezelési terv elkészítésében, és képessé válik a kutatási folyamat megtervezésére kutatási eredmények kezelése (megosztás, archiválás) szempontjából.										
Értékelés: Gyakorlati jegy projektmunka alapján										

1, Bevezetés a kutatási adatkezelésbe:

- Mi a kutatási adat?
- FAIR és nyílt kutatási adatok
- Kutatási adat életciklus
- Fájlformátumok

2, Adatvédelem és mentés:

- Kutatási adat tárolása
- Adatrepozitóriumok (Hogyan találjunk meg a számunkra legmegfelelőbbet?)
- WEB API

3, Nemzetközi infrastruktúrák:

- EOSC
- OpenAIRE
- H2020 és további pályázati elvárások

4-5, Kutatási adatkezelési terv, ajánlott eszközök/szoftverek kutatási adatkezelési tervek készítéséhez:

- Mi a kutatási adatkezelési terv
- Milyen elvárásokat kell teljesíteni
- Ajánlott szoftverek
- DMP készítés

6, Adatelemzés és adatbázis építés (informatikai alapok):

- Analizáló programok (R környezet, Python, Matlab, Angular, SPSS)
- ProSQL

7, FAIR adatkezelés és megosztás:

- FAIR követelmények
- Hol és milyen FAIR eszközök vannak
- Metaadatok
- Permanens azonosítók

8, Data carpentry:

- Adattisztítási eljárások
- OpenRefine

9, Kutatási adat mint szellemi tulajdon:

- Szerzői jogi védelem
- Iparjogvédelmi
- Szabadalom
- Találmány

10, Licenzek használata

- Creative Commons
- Open Data Commons
- Public domain
- General Public License.

11, Személyes adatok és GDPR:

- Anonimizálás és hozzá kapcsolódó szoftverek
- GDPR a kutatási adatokhoz

12, Research Integrity a gyakorlatban

13, Tudásmenedzsment:

- Kutatási életciklus modell

14, Projekt (csapat)munka